

VERKEER EN WATERSTAAT DIRECTIE ALGEMEEN BELEIDSAADVIES
STUKKENSTROOM EN PARLEMENTAIRE ZAKEN

Minister

INKOMEND
 UITGAAND

REG.NR. ienml/BSK-2011/66491

002:347 Het 27 11 2011

Directoraat-Generaal
Mobiliteit
Plesmanweg 1-6
Den Haag
Postbus 20901
2500 EX Den Haag
Contactpersoon
[redacted]

Datum
17 mei 2011

Ons kenmerk
IENM/BSK-2011/66491

nota

Den Haag-Breda-Brussel en [redacted]

Doel van deze nota

U te informeren over recente ontwikkelingen omtrent de hogesnelheids-treinverbinding Den Haag-Breda-Brussel (HSL-Zuid) [redacted] en u te adviseren over een te nemen besluit op deze dossiers.

Advies
[redacted]

Toelichting HSL-verbinding

Aanleiding

Begin april 2011 werd op ambtelijk niveau duidelijk dat de NMBS nog steeds niet conform afspraken uit 2005 (de 'Gezamenlijke Conclusies' tussen Nederland en België) een treinstel bij AnsaldoBreda heeft aangeschaft. Dit treinstel ('het 20^e treinstel') is nodig om de verbinding Den Haag-Breda-Brussel te kunnen uitvoeren.

Op 21 maart 2011 heeft een kennismakingsgesprek plaatsgevonden tussen ambassadeur Schuwer en NMBS-directeur Descheemaeker waaruit naar voren kwam dat NMBS geen enkele druk of verplichting voelt om het 20^e treinstel aan te schaffen.

Op 4 april 2011 heeft een ambtelijk vooroverleg plaatsgevonden tussen IenM en het kabinet van minister Vervotte waarbij is geconcludeerd dat het opportuun is om op korte termijn ministers te laten spreken over deze problematiek.

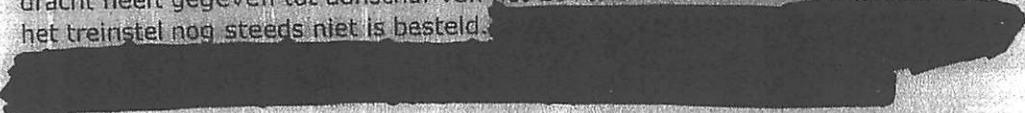
Daarnaast hebben op 13 april 2011 de gemeenten Breda en Den Haag aan de regeringsleiders Rutte en Letermé een brief geschreven over de gebrekkige voortgang bij de totstandkoming van de HSL-verbinding Den Haag-Breda-Brussel. Doordat het 20e treinstel nog niet besteld is, [redacted] wanneer de Beneluxtrein vervangen wordt door de Fyra Amsterdam-Brussel en er geen verbinding Den Haag-Brussel is (voorjaar 2012), er een periode zal zijn waarin Den Haag niet aangesloten is op het internationale spoorwegnet.

Achtergrond/Probleem:

Op 6 maart 2005 hebben de ministers Peijs en Vande Lanotte afgesproken om de hogesnelheidslijnverbinding Den Haag - Breda - Brussel te gaan realiseren. Voor deze verbinding zouden twee V250-treinstellen nodig zijn, waarvan één voor rekening van de Nederlandse vervoerder en één voor rekening van de Belgische vervoerder.

Nadat in 2009 duidelijk werd dat NMBS en de Belgische minister Vanackere geen verplichting zagen om het 20e treinstel te kopen, heeft er na aanleveren van bewijsstukken¹ op 11 maart 2010 een gesprek plaatsgevonden tussen minister Vervotte en minister Eurlings. Tijdens dit gesprek erkende minister Vervotte de gemaakte afspraken en deelde zij mede dat ze op 16 februari 2010 de NMBS opdracht heeft gegeven tot aanschaf van het 20^e treinstel. Recent werd bekend dat het treinstel nog steeds niet is besteld.

Context:

Minister Eurlings zei in een kamerdebat over dit dossier: *"Ik probeer vriendelijk te blijven en heb letterlijk in België gezegd dat er sinds ik minister ben geen dossier is waarop ik zo vaak heb moeten terugkomen."*² Dit dossier loopt zo moeilijk omdat NMBS zich niet gebonden acht aan de ministers-afspraken uit 2005 en geen eigen belang ziet bij het realiseren van deze verbinding. NMBS wil daarom volledig gecompenseerd worden door de Belgische overheid en in dit proces is de afgelopen zes jaar geen vooruitgang geboekt.

Beide treinvervoerders (NMBS en HSA) hebben de verwachting dat de treinverbinding Den Haag - Breda - Brussel verlieslatend zal zijn. Hierdoor wil NMBS niet meewerken aan de totstandkoming van deze verbinding, tenzij ze financieel worden gecompenseerd door de Belgische overheid. Eind mei a.s. zal duidelijk worden hoeveel verlies NMBS en HSA daadwerkelijk verwachten te maken op deze verbinding. Uit deze studie zal blijken hoeveel reizigers op deze verbinding verwacht worden. De Belgische regering op haar beurt stelt zich zeer passief op en is niet actief bezig om NMBS zo snel mogelijk een trein te laten bestellen.

Ten slotte heeft reizigersvereniging ROVER in november 2009 laten weten aan minister Eurlings geen voorstander te zijn van deze verbinding vanwege *"de reserveringsplicht, de hoge tarieven en de magere tweeurddienst"* en zien liever een intercity-verbinding via conventioneel spoor.

De grote voorstanders van de verbinding Den Haag - Brussel zijn de gemeenten Den Haag en Breda. Hun visie wordt samengevat in de brief van 13 april j.l. aan premier Leterme en minister-president Rutte: *"Sinds de Thalys over de HSL-Zuid rijdt, beschikt Den Haag niet langer over een directe internationale treinverbinding met Parijs. Als de Fyra tussen Amsterdam en Brussel de huidige Beneluxtrein gaat vervangen, heeft Den Haag ook geen directe treinverbinding meer met de Europese hoofdstad Brussel. Voor Den Haag als internationale stad van recht en vrede, is dit een zeer zware handicap."*

¹ Zie nota VENW/DGMO-2009/9394
² Algemeen overleg HSL-Zuid d.d. 11 november 2009

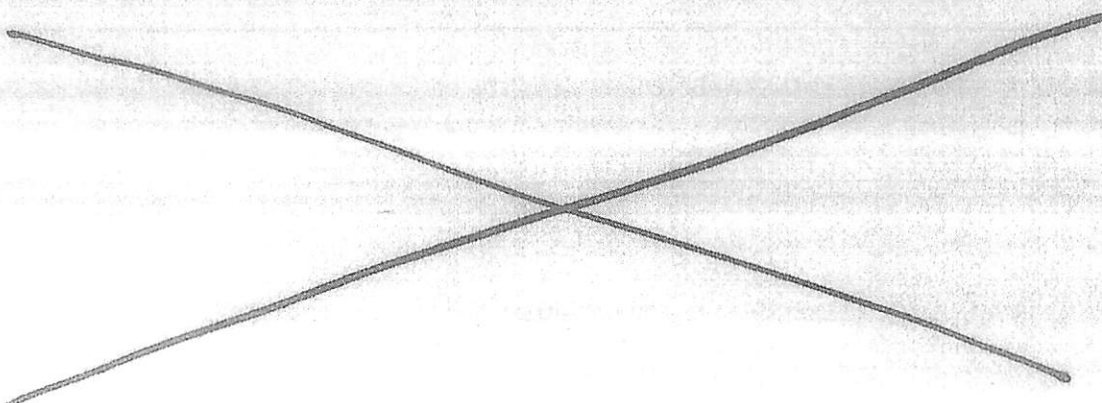
Oplossingsrichting:

Ons kenmerk
IENM/BSK-2011/66491

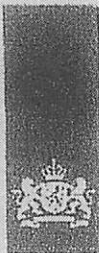
[REDACTED]
[REDACTED] Voor wat betreft het vinden van een oplossing bent u voor een groot deel afhankelijk van Belgische samenwerking. U kunt hierin drie verschillende stappen zetten.

- Stap 1: dossier bespreken bij overleg met minister Vervotte
U kunt dit dossier nogmaals persoonlijk bespreken met minister Vervotte. Hierbij dient u met Minister Vervotte drie zaken duidelijk af te spreken:
  1. Een deadline voor de aanschaf van het 20^e V250-treinstel. Eventueel kunt u ook akkoord gaan met een ander hogesnelheidstrein (mits die voldoet aan voorwaarden zoals 250 km/u en ERTMS).
  2. Deadline voor een regeling waarbij NMBS volledig gecompenseerd wordt voor toekomstige operationele verliezen op Den Haag - Breda - Brussel.
  3. Een keuze voor een verbinding die gereden zal worden totdat het 20^e treinstel beschikbaar wordt. De twee opties zijn:
    - 3x per dag Den Haag - Breda - Brussel
    - 8x per dag Breda - Antwerpen.
- Stap 2: Letarme bij het proces betrekken
Al in november 2009 suggereerde kamerlid Aptroot aan minister Eurlings om actief stappen te gaan zetten door de Belgische premier en de koning te benaderen. [REDACTED]
[REDACTED]
- Stap 3: Afzien van akkoord
Na 6 jaar wachten op België staat u in uw recht om te concluderen dat België haar afspraken uit 2005 niet is nagekomen. U kunt in dit geval dan minister Vervotte duidelijk maken dat Nederland de zogenoemde "Gezamenlijke Conclusies van 2005" als niet uitgevoerd beschouwt en dat de reistijdenclaim (die aanleiding was voor de Gezamenlijke Conclusies) weer actueel wordt. Deze claim of andere genoegdoening dient dan opnieuw onderhandeld te worden.

Ik adviseer u in ieder geval stap 1 te zetten en eind juni een overleg te plannen met minister Vervotte. Mocht er opnieuw geen vooruitgang zijn geboekt dan adviseer ik u om de minister-president een brief te laten sturen aan premier Letarme.

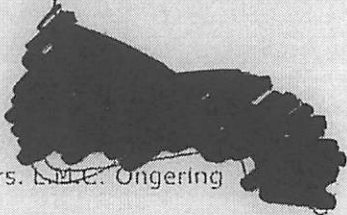

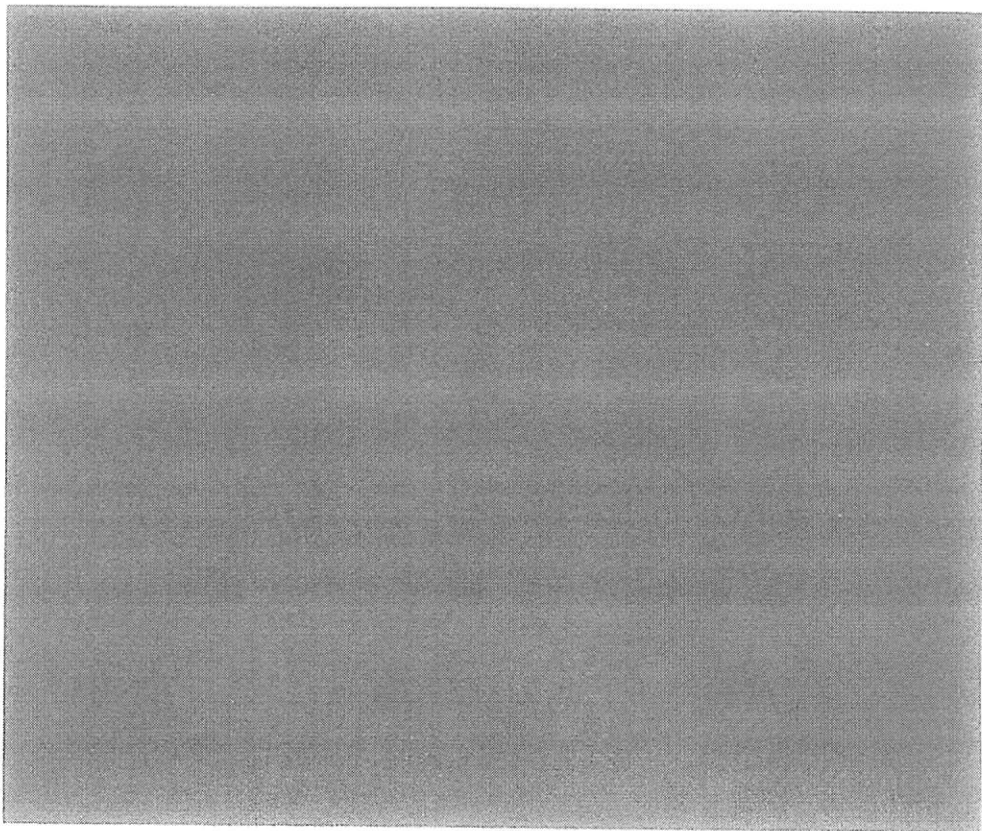

Ons kenmerk
IENM/BSK-2011/66491

DE DIRECTEUR-GENERAAL MOBILITEIT

drs. L.H.C. Ongerling

Directoraat-Generaal
Bereikbaarheid
Openbaar Vervoer en Spoor

Datum
30 januari 2017

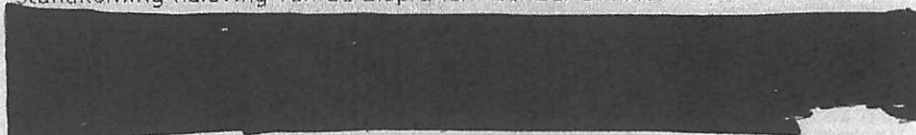
Ons kenmerk
IFM/BSK 7012/13366

2. HSL-Zuid

Directoraat-Generaal
Bereikbaarheid
Openbaar Vervoer en Spoor

Recente ontwikkelingen (20^e treinstel / Breda – Antwerpen)

- Sinds 2005 zijn er veel pogingen gedaan om voortgang te forceren bij totstandkoming naleving van de afspraken. Zonder succes.
-
- Sinds januari 2012 lijkt er eindelijk een doorbraak te zijn nu de vervoerders NS en NMBS akkoord zijn over een alternatieve treindienst Antwerpen-Breda, die conform wensen vakministers is (geen toeslag, geen reserveringsplicht).
- Nu deze vier partijen akkoord zijn is het zaak om zo snel mogelijk een ministerieel overleg te organiseren. De ambassade van Schuwer gaat eerst met Magnette spreken, alvorens er contacten kunnen zijn tussen Magnette en Schultz.
- Gelet op de urgentie en het belang van dit dossier, is het noodzakelijk om op korte termijn een gesprek tussen beide ministers te organiseren.
- Inmiddels heeft de ambtelijke ondersteuning van minister Magnette contact gezocht met directie Openbaar Vervoer en Spoor. Er is inmiddels een vooroverleg gepland op 13 februari tussen de ambtenaren.

Datum
30 januari 2012

Ons kenmerk
IF-NM/BSK-2012/13366

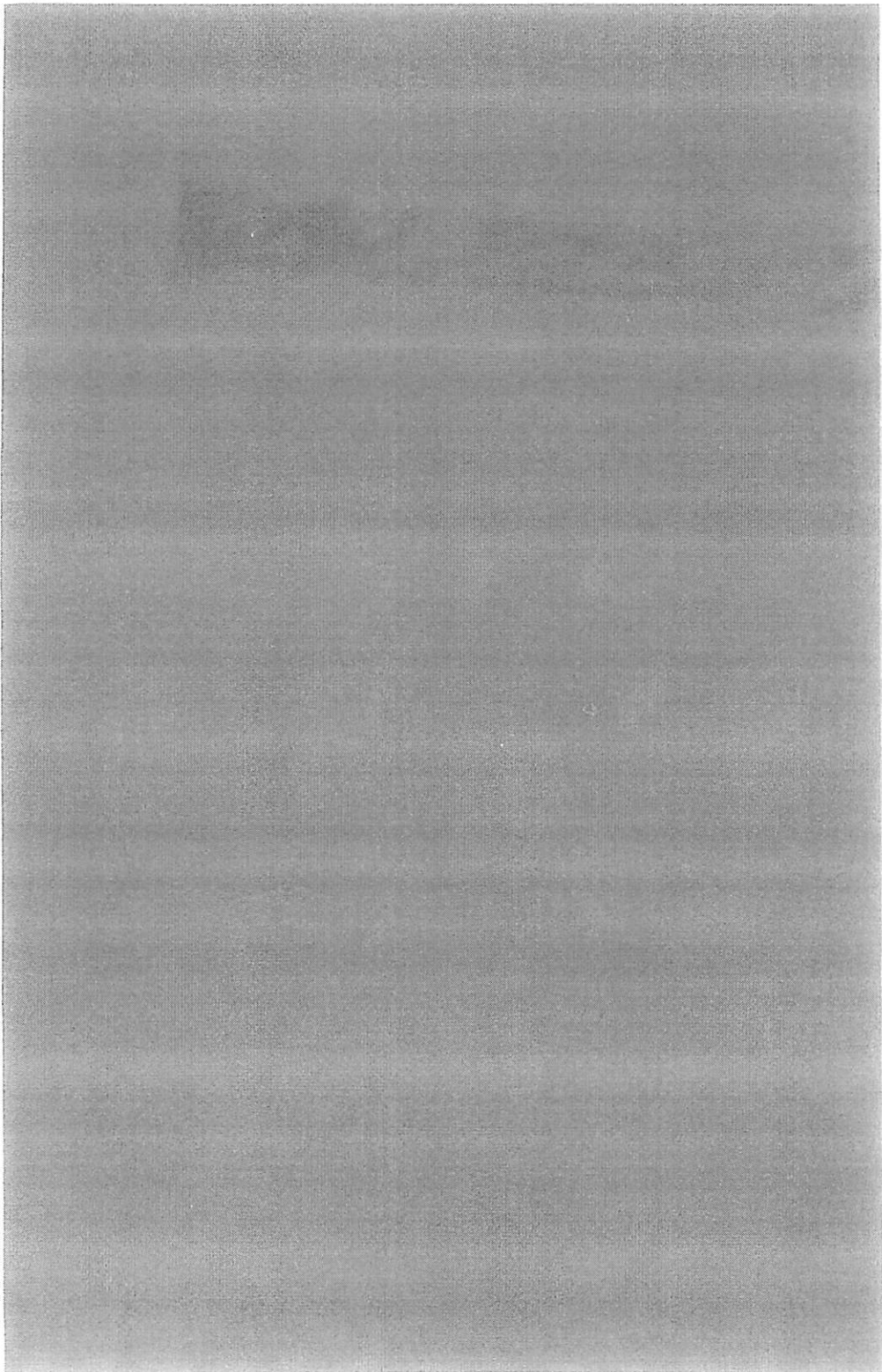
Verzoek aan ambassade:

AUB medewerking om zo snel mogelijk (nog in februari 2012) een ministersoverleg te organiseren, bij voorkeur overleg enkel over HSL-Zuid). Vervoerders NMBS en HSA zullen ook aanwezig zijn.

Planning

- Eerste week februari: gesprek plaatsvinden tussen ambassadeur Schuwer en kabinet Magnette. Hierin zou hij kort kunnen zeggen dat zowel de overheden van Nederland en België als de vervoerders op één lijn lijken te zitten m.b.t. HSL-dossier en dat zij graag bereid zijn mee te werken aan organiseren ministersoverleg.
- 13 februari: Ambtelijk vooroverleg Schultz - Magnette
- 15 februari: Kamerdebat over HSL-Zuid en HRN.
- Tweede helft februari: Nog te plannen ministers overleg Schultz en Magnette

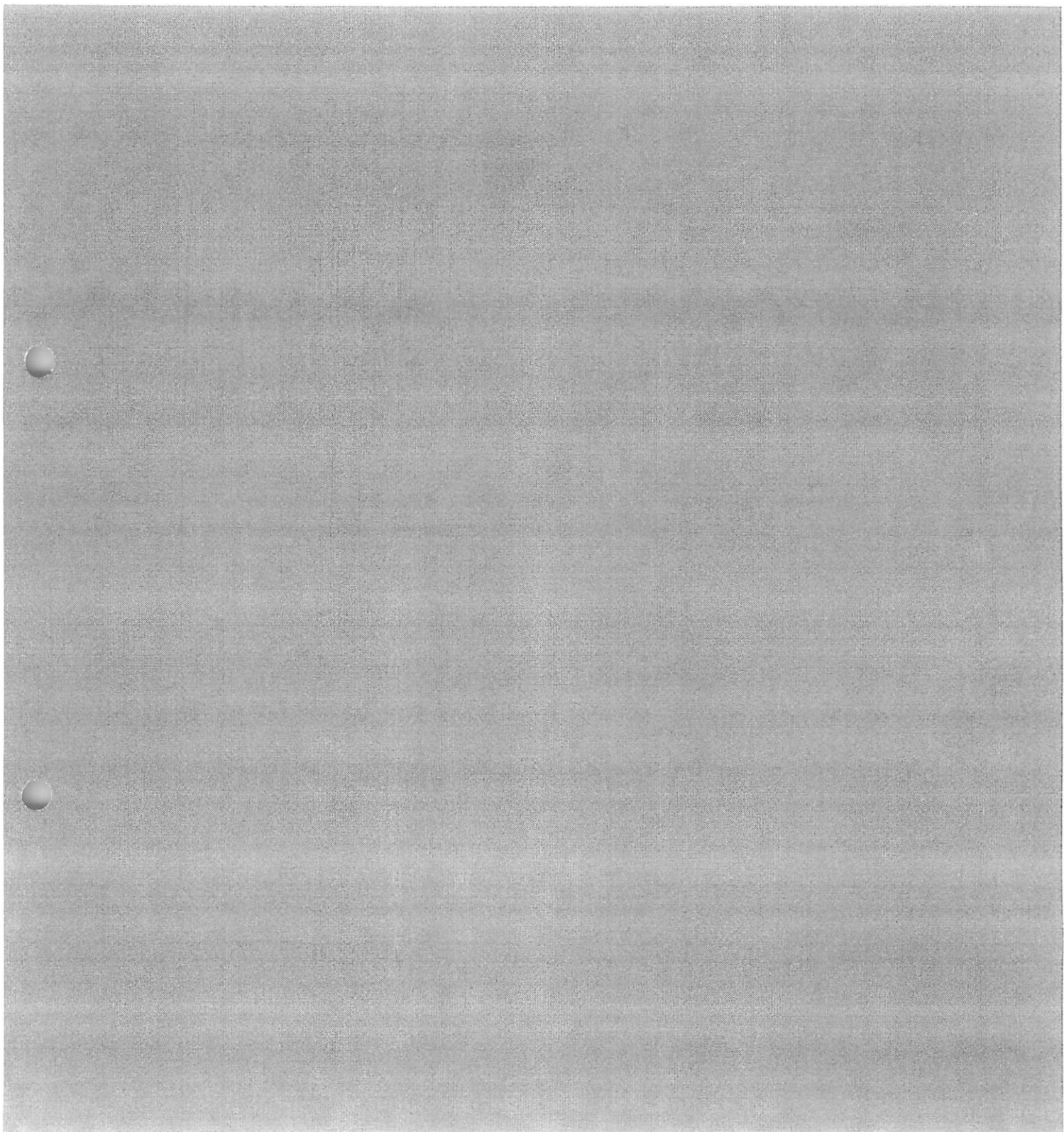

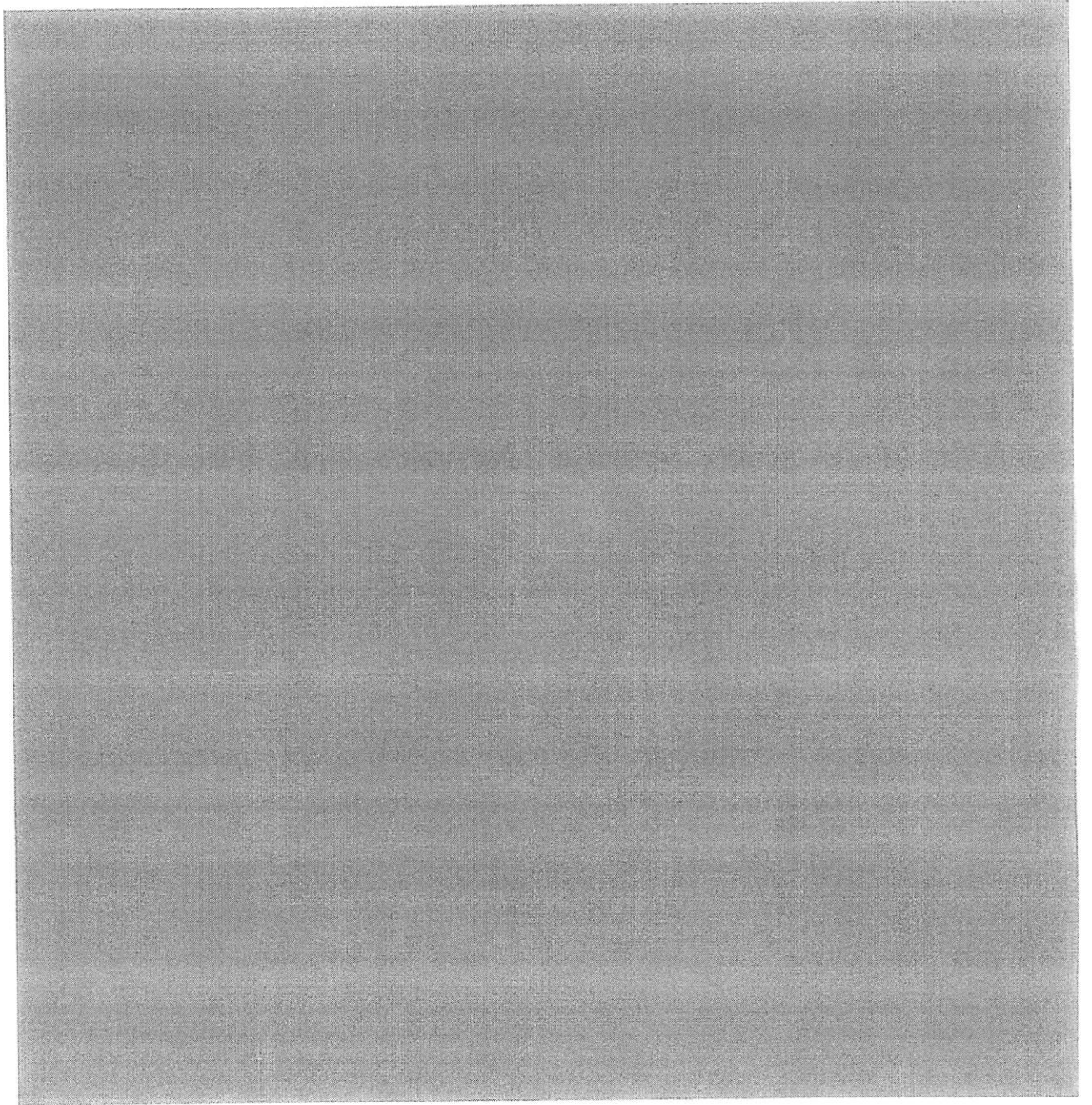
Directoraat-Generaal
Bereikbaarheid
Openbaar Verkeer en Vervoer

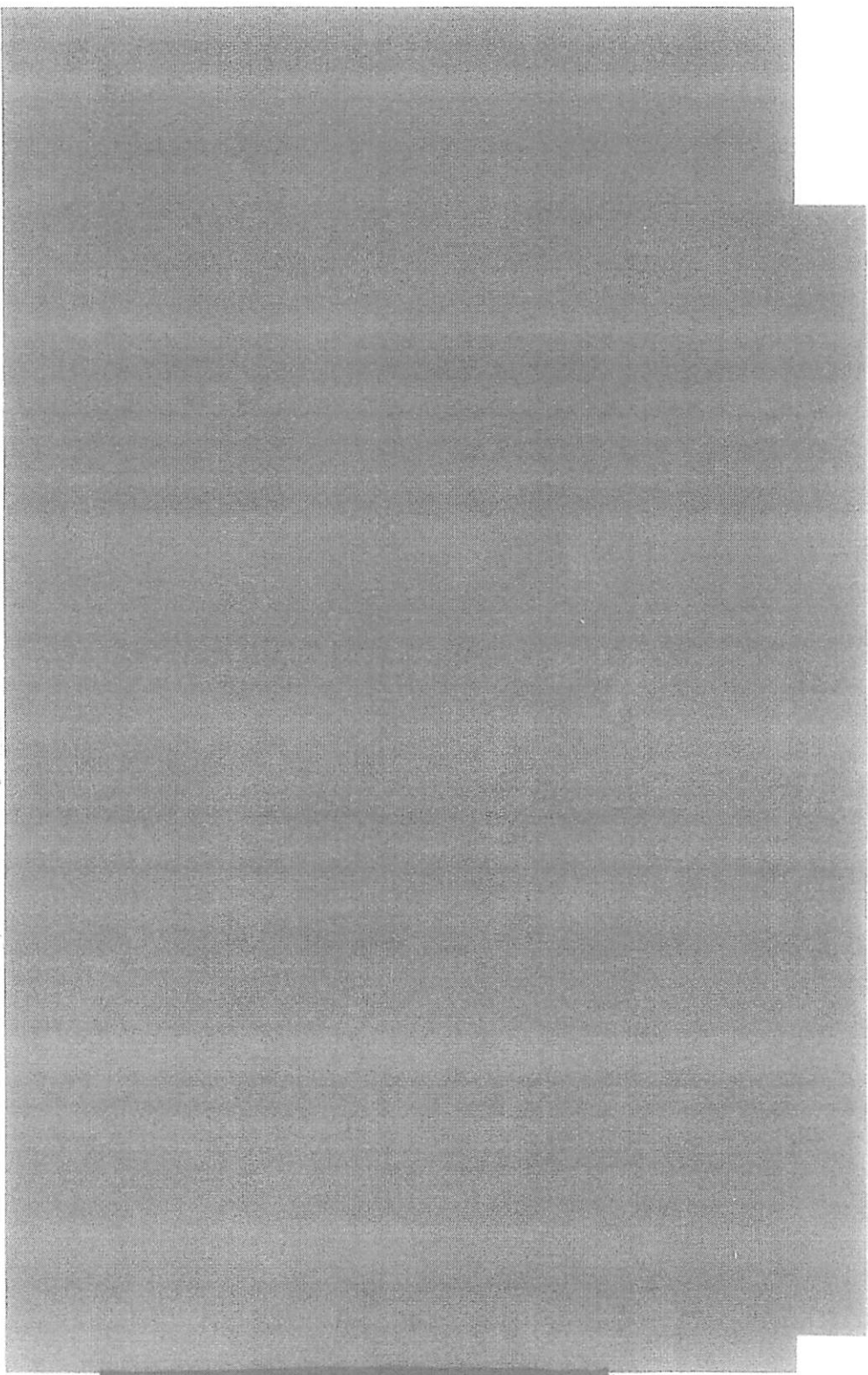
Datum
30 januari 2012

Ons kenmerk
JENR05X 2012,1 1396

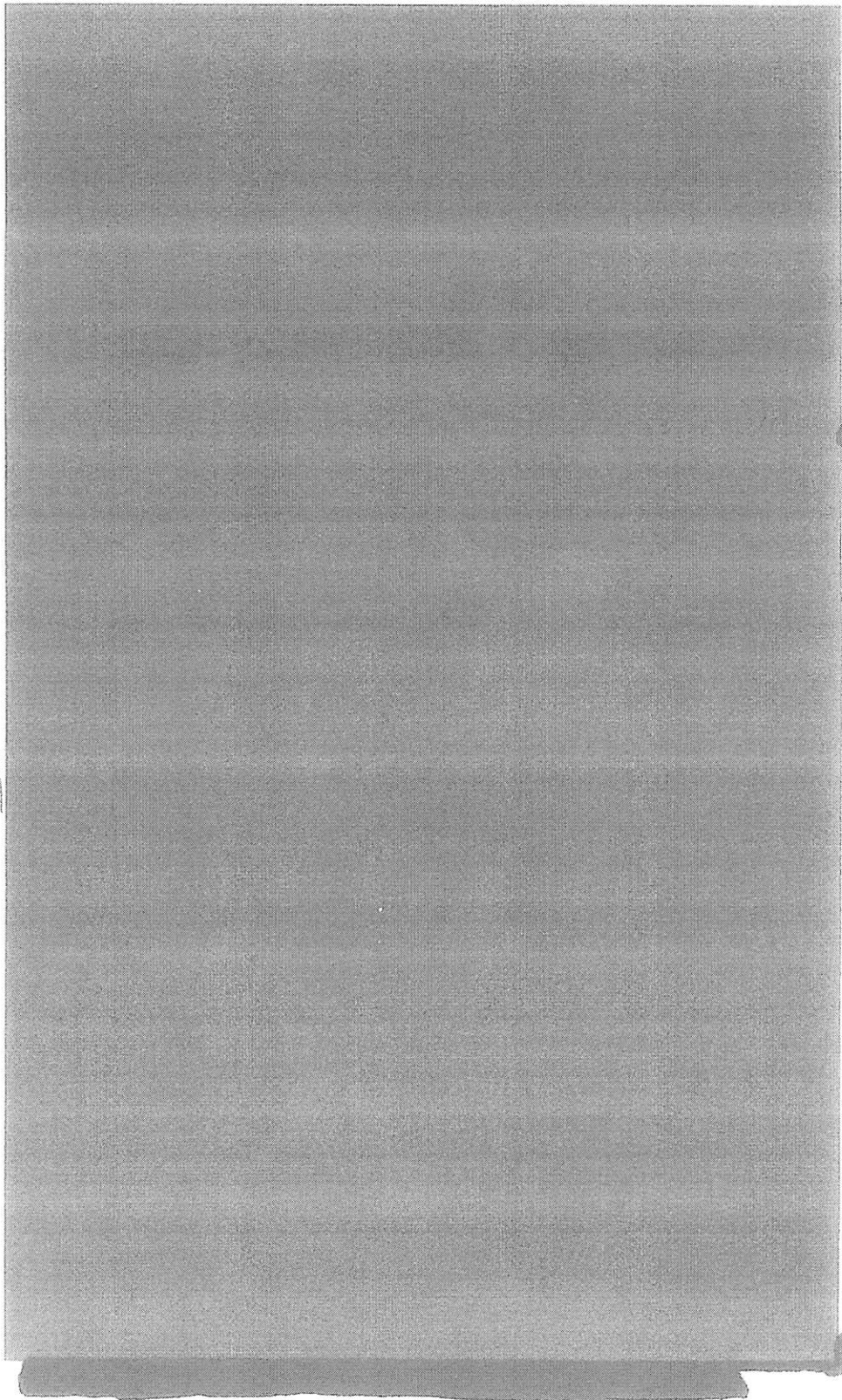

Directoraat-Generaal
Bereikbaarheid
Openbaar Verkeer - 2000

Datum
30 augustus 2000

Ons kenmerk
B.V.M. 2000. 01.000

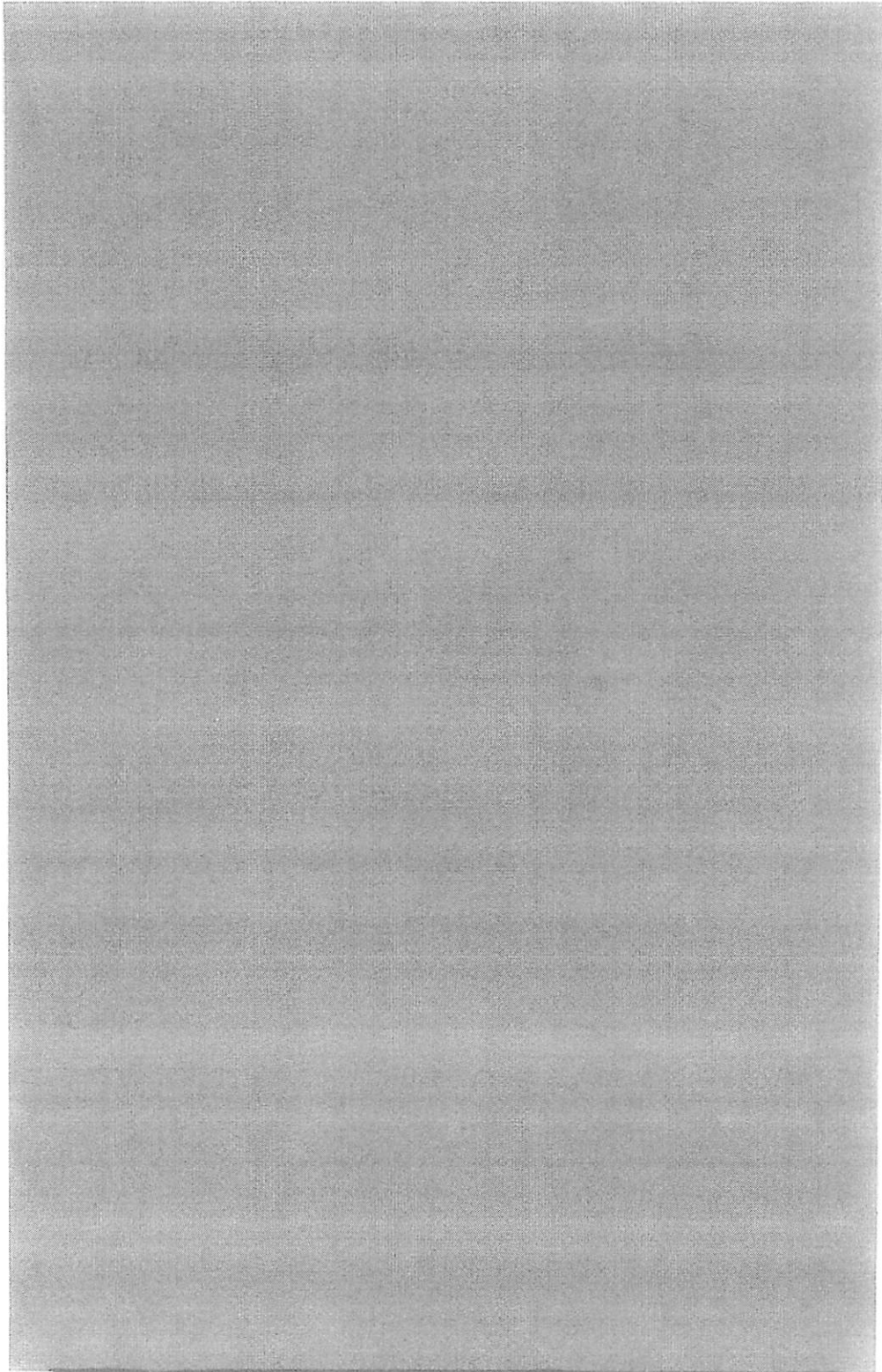

Directoraat-Generaal
Bereikbaarheid
Openbaar Vervoer en Spoor

Datum
30 januari 2012

Ons kenmerk
IENM/BSK 2012/1336

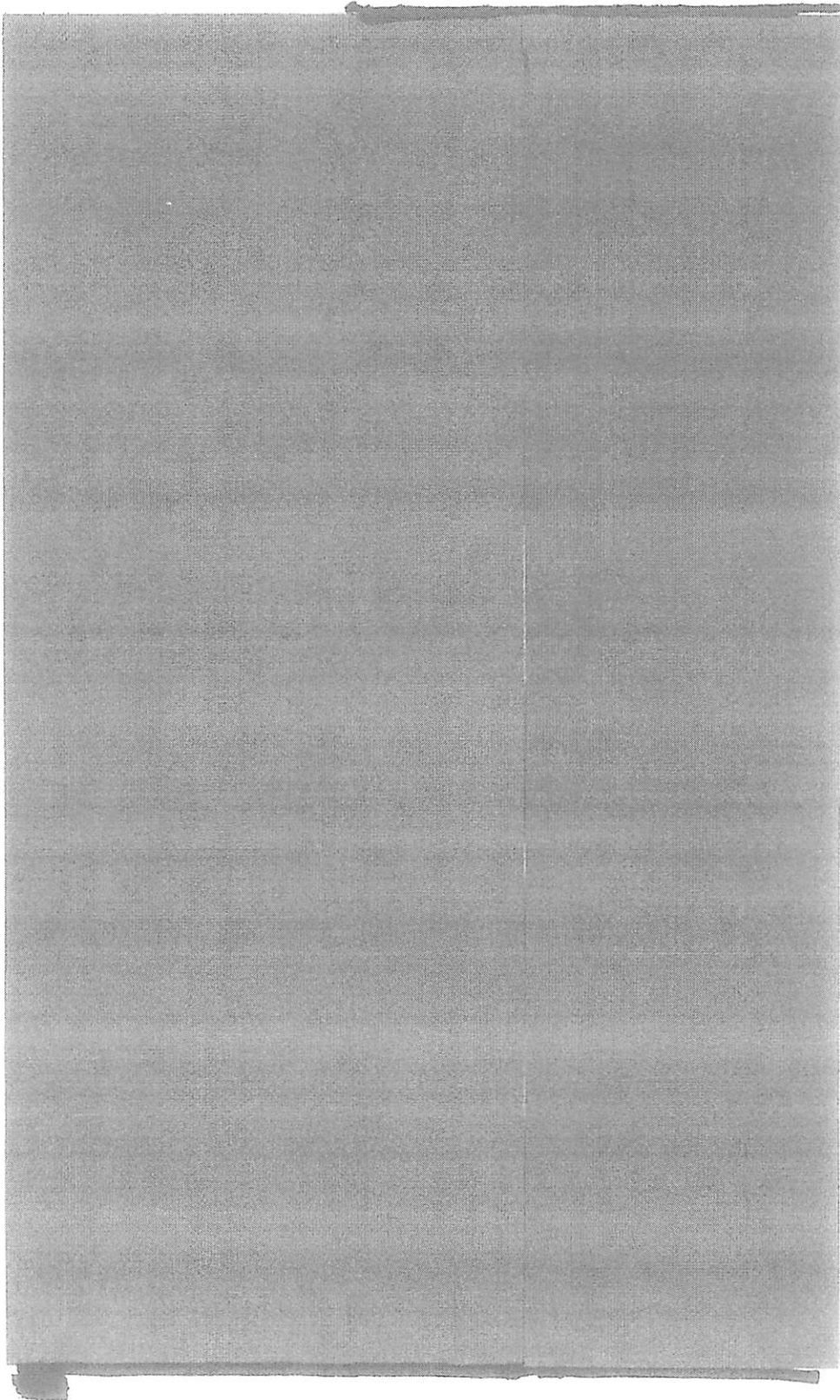

Directoraat-Generaal
Bereikbaarheid
Openbaar Verkeer en Vervoer

Datum
13 januari 2012

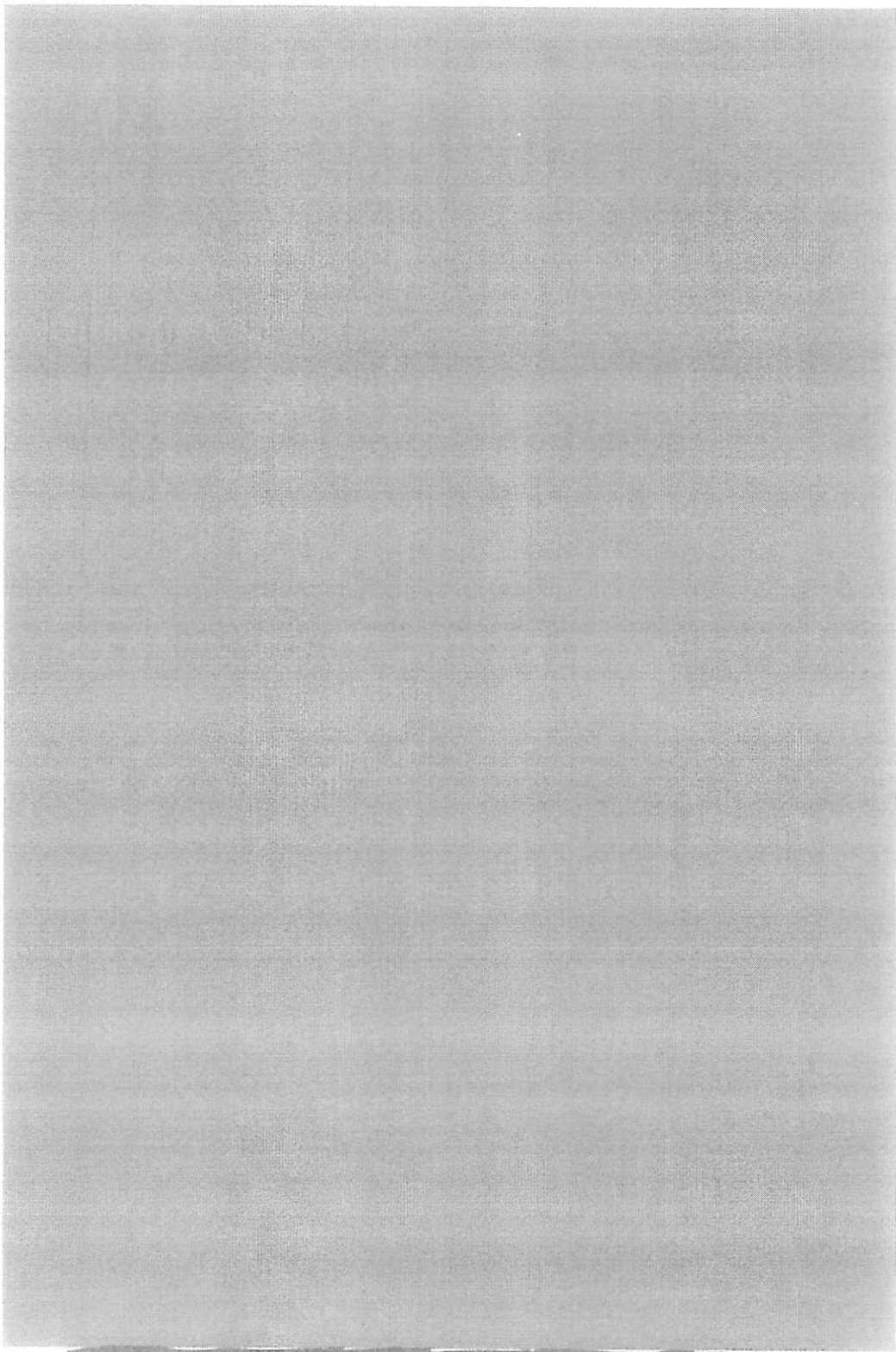
Ons kenmerk
B.V.M.B.V. 2011.11.13.001

Directoraat-Generaal
Bereikbaarheid
Openbaar Vervoer en Toerisme

Datum
30 januari 2014

Ons kenmerk
IENM/DS-2012/11-16

Directoraat-Generaal
Bereikbaarheid
Vag. Dienst (020) 674 4000

Datum
02-04-2014

Ons kenmerk
020-674-4000-14000

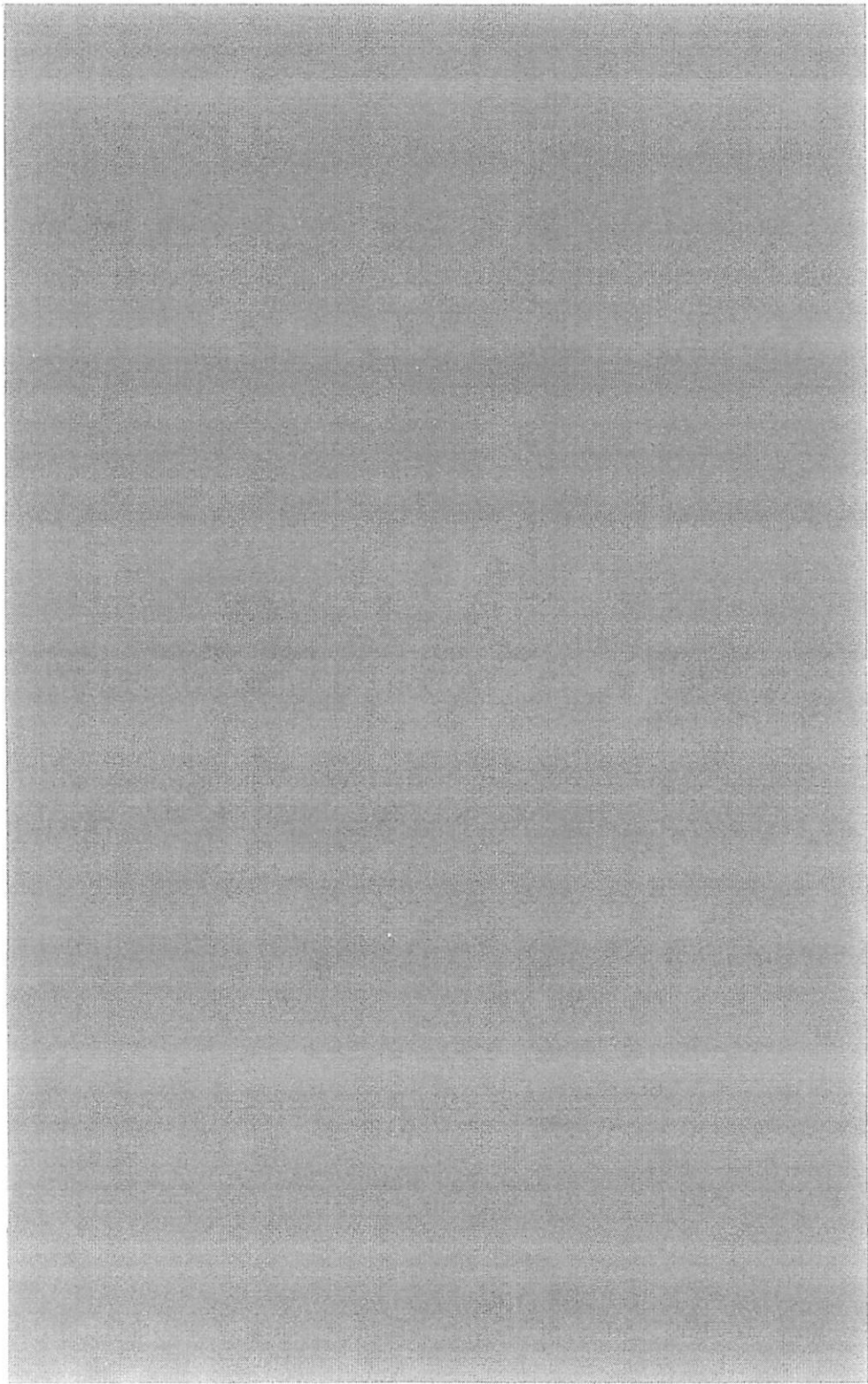

Directoraat-Generaal
Bereikbaarheid
Openbaar Verkeer en Vervoer

Datum
30 januari 2012

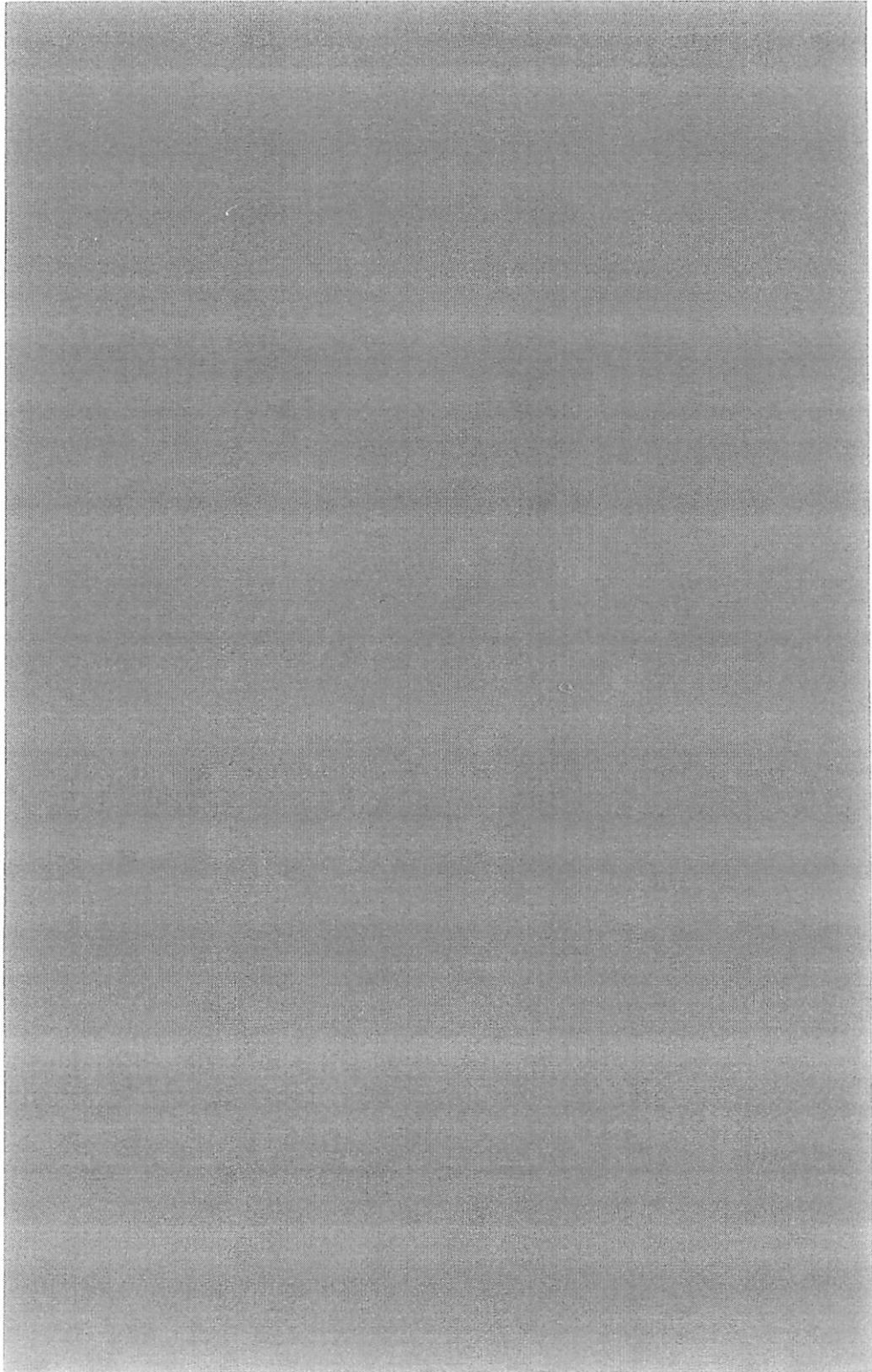
Ons kenmerk
IENM/BK 1017/2012

Directoraat-Generaal
Bereikbaarheid
Opbouw: 2017-2018

Datum
30 januari 2018

Ons kenmerk
IFNM.BSW.2017.17.4

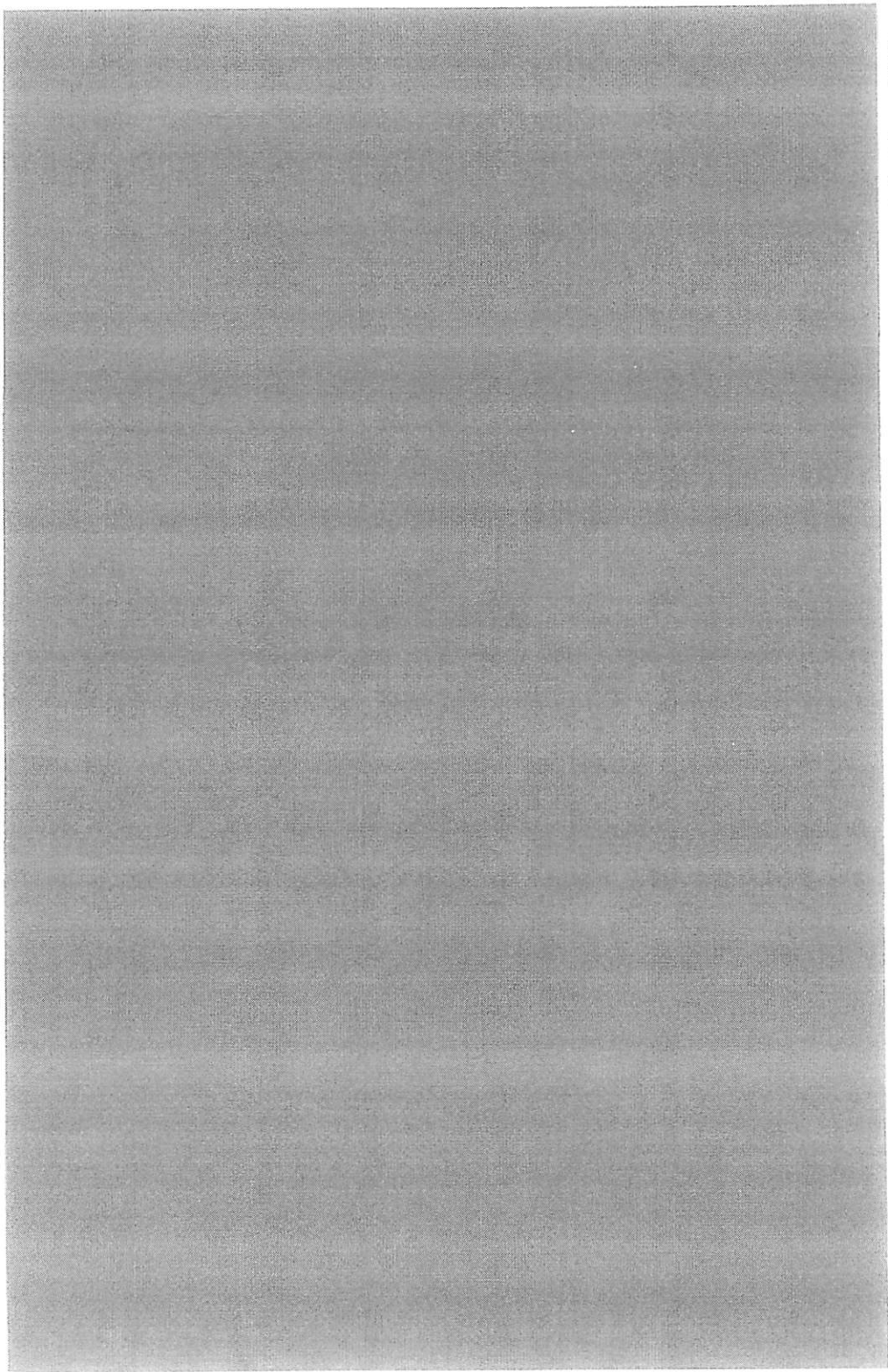

Directoraat-Generaal
Bereikbaarheid
Openbaar Verkeer en Vervoer

Datum
30 januari 2012

Ons kenmerk
JENM-DSE-2012-10000

Directoraat-Generaal
Bereikbaarheid
Openbaar vervoer

Datum
30 januari 2012

Ons kenmerk
JENP/091-2012/1000

Lidewijde Ongering
Directeur-Generaal Bereikbaarheid

**Directoraat-Generaal
Bereikbaarheid**
Openbaar Vervoer en Spoor
Plesmanweg 1-6
Den Haag
Postbus 20901
2500 EX Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon

Datum
30 januari 2012

Ons kenmerk
IENM/BSK-2012/13366

nota

Gesprek met ambassadeur Schuwer dd 31 januari

Inleiding en doel

- Op dinsdag 31 januari van 16:00 uur tot 17:00 uur heeft u een gesprek met ambassadeur Henne Schuwer van de Nederlandse ambassade in België.
- Dit gesprek gaat over zowel DG Bereikbaarheid onderwerpen als over [REDACTED] onderwerpen.
- [REDACTED]
- Namens DG Bereikbaarheid zal [REDACTED] u vergezellen in dit gesprek.

Toelichting

Samen met mijn collega's van [REDACTED] heb ik een vijftal onderwerpen geïnventariseerd die mogelijk aan bod zullen komen gedurende dit gesprek.

Het bijgevoegde dossier is daarom als volgt ingedeeld:

1. [REDACTED]	pg. 2
2. HSL-Zuid (DG Bereikbaarheid)	pg. 3
3. [REDACTED]	pg. 4
4. [REDACTED]	pg. 5
5. [REDACTED]	pg. 7
6. [REDACTED]	pg. 11
[REDACTED]	pg. 13

DE DIRECTEUR OPENBAAR VERVOER EN SPOOR,

[REDACTED]